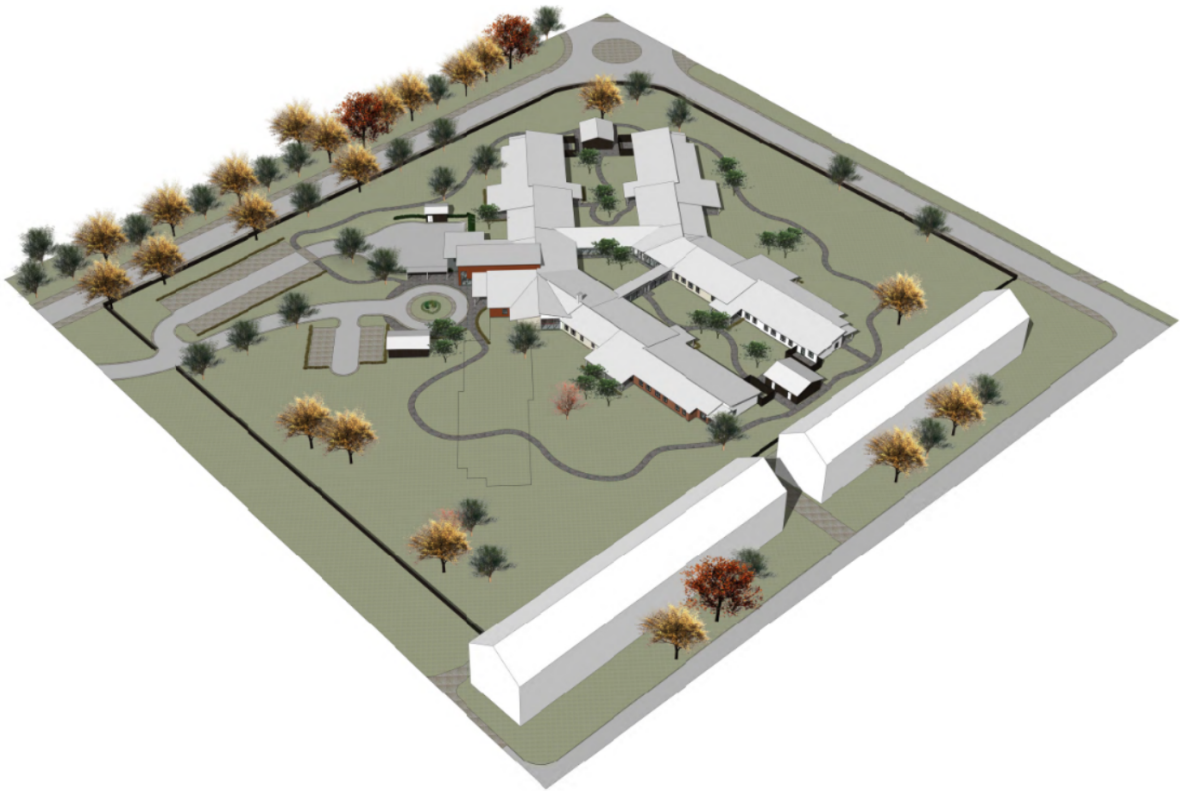

HAGFORS
KOMMUN

DIARIENR.: KS 2019/443

UNDERSÖKNING OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

DETALJPLAN FÖR KV. SMÄLTAREN M.FL.

DEL AV SMÄLTAREN 1, SMÄLTAREN 2, DEL AV SMÄLTAREN 3, SMÄLTAREN 4
SAMT DEL AV HAGFORS 2:161

HAGFORS KOMMUN
VÄRMLANDS LÄN

Upprättad den 17 mars 2025

BESLUTSDATUM OCH SIGNATUR	
ANTAGEN	KF § xx, xxxx-xx-xx

Telefon
0563-18500

Besöksadress
Dalavägen 10

Postadress
68380 Hagfors

E-post
kommun@hagfors.se

Org.nr
212000-1884

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
Undersökning om betydande miljöpåverkan	2
Detaljplanens syfte	2
Bakgrund	2
Lokalisering	2
Tidigare planer	4
Översiktsplan	4
Detaljplan	4
Platsens förutsättningar	7
Riksintressen	8
Kulturmiljö	8
Fornminnen	9
Skyddade arter och miljö	9
Geologi	9
Strandskydd	11
Buller och trafik	11
Farligt gods	11
Detaljplanens påverkan	12
Riksintressen	12
Kulturmiljö	12
Skyddade arter och miljö	12
Geologi	12
Dagvatten	13
Detaljplanens karaktär	14
Ställningstagande	14

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Hagfors kommun har gjort en undersökning av planförslaget för att analysera och avgöra om dess genomförande kan medföra en betydande miljöpåverkan enligt miljöbalken 6 kapitlet 3§. Undersökningen har gjorts utifrån de kriterier som finns i miljöbedömningsförordningen (2017:966) med tillhörande bilagor.

Detaljplanens syfte

Hagfors kommuns Samhällsbyggnadsavdelning har fått i uppdrag att upprätta ett nytt förslag till *detaljplan för Kv. Smältaren m.fl.* Planområdet är beläget centralt i Hagfors och omfattar fem fastigheter: del av Smältaren 1, Smältaren 2, del av Smältaren 3, Smältaren 4 samt del av Hagfors 2:161.

Syftet med planuppdraget är att möjliggöra för framtida utveckling av särskilt boende (SÄBO) samt att bekräfta befintlig och ny markanvändning för bostäder. Detaljplanen syftar även till att ta hänsyn till omgivningen och landskaps- och stadsbilden. Detaljplanen syftar även till att säkerställa hantering av dagvatten och trafikbuller inom planområdet.

Bakgrund

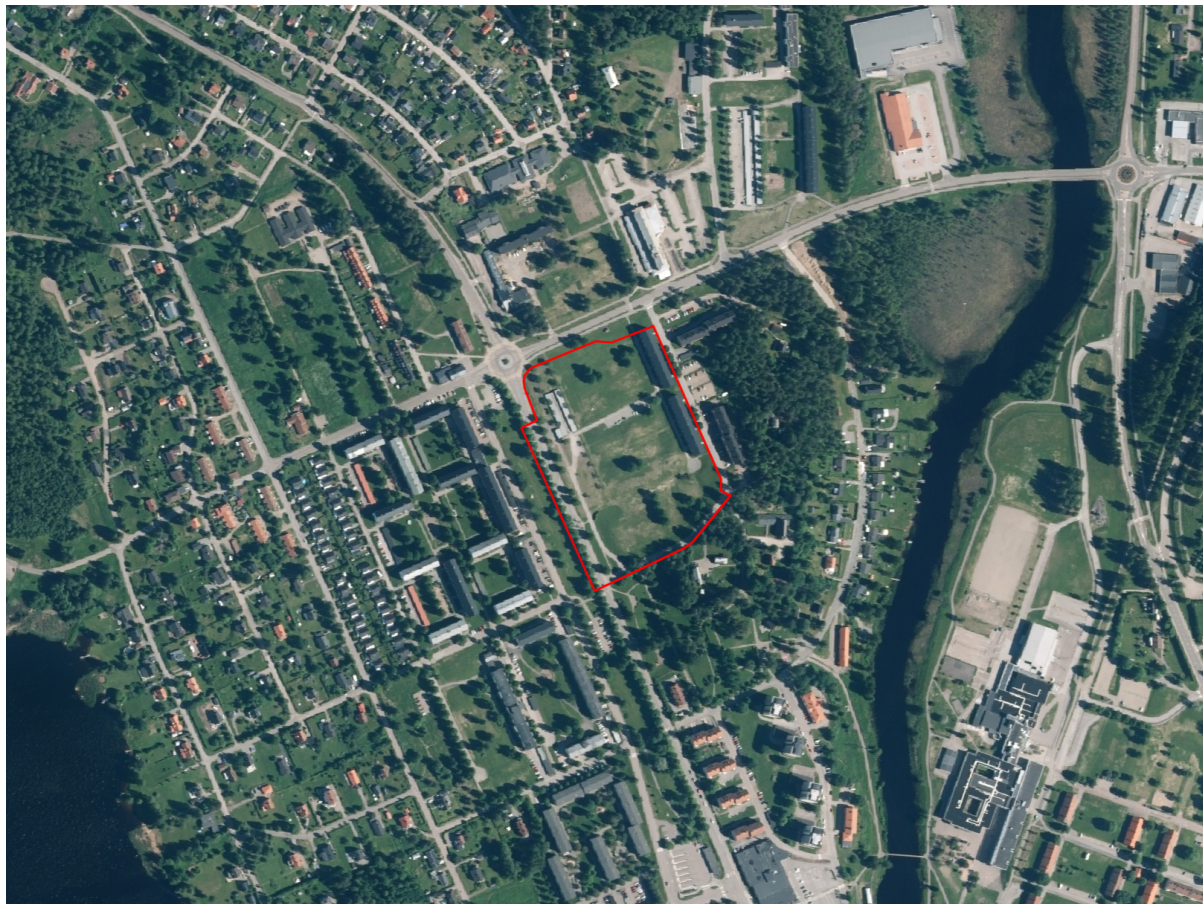
År 2019 genomfördes en utredning av framtida behov avseende platser vid särskilt boende, utförd av Hagfors kommun, med konsultstöd av Ramboll. Utredningen påvisar ett ökat platsbehov vid kommunens särskilda boenden. Ytterligare ombyggnationer vid befintliga enheter bedöms inte kunna motsvara kommande behov, varför en nyproduktion med placering inom Hagfors tätort rekommenderas. Utförandet av behovsanalys kombinerat med förstudie har Hagfors kommun haft som ambition att hitta en optimal, tillgänglig och verksamhetsanpassad lösning för ett nytt särskilt boende med 40 lägenheter, vilket avser att trygga framtida behov utifrån av kommunen utförda befolkningsprognoser.

Då behovet av boendeplatser är koncentrerat till Hagfors som tätort har översynen av mark koncentrerats till det innehav av mark som koncernen (kommunen eller Hagforshem AB) totalt har inom Hagfors tätort.

Lokalisering

Området kv. Smältaren är beläget i norra delen av de centrala delarna av Hagfors, strax söder om Parkvägen, öster om Storgatan, norr om Blinkenbergsparken och väster om Filarevägen. Inom Kv. Smältaren uppfördes flera flerbostadshus och garage under 1960-talet i samband med en så kallad sanering av området. Saneringen syftade till att ersätta den äldre bebyggelsen med nya moderna flerbostadshus och garagebyggnader samtidigt som man planerade för en modernare trafikföring och anlade ny gatumark och kommunal infrastruktur med ledningsstråk för vatten, avlopp och dagvatten samt el och tele.

Idag kvarstår endast två flerbostadshus mot Filarevägen och de ägs av Hagforshem AB. Övriga flerbostadshus har rivits. Avsikten är att de kvarvarande två flerbostadshusen ska finnas kvar. Hagforshem AB har också lyft önskemål om att inom ramen för den nya detaljplanen möjliggöra för framtida nya bostadshus i södra delen av planområdet.

Karta 1: Översiktskarta. Planområdet markeras ungefärligt i rött.

Varför det blev på angiven plats: Hagfors kommun har sedan tidigare undersökt olika alternativ med markområden, som har bedömts ha goda förutsättningar och möjligheter för att bygga bostäder för särskilt boende. Vid översynen kunde det konstateras finnas två markområden som till ytan bedöms vara tillräckligt stora för att kunna hantera den exploatering som erfordras, där kvarteret Smältaren var ett av de två markområdena. Mot bakgrund av de förutsättningar som aktuell infrastruktur erbjuder samt den problematik som kan uppstå med den ökade trafikmängden i bostadsområdet, har det bedömts att Kv. Smältaren är mest lämpligt för bostäder med inriktning mot särskilt boende.

Yta: Planområdet har en area på cirka 46500 kvm.

Berörda fastigheter: Del av Smältaren 1, Smältaren 2, del av Smältaren 3, Smältaren 4 samt del av Hagfors 2:161.

Markägarförhållanden: Fastigheterna Smältaren 3, Smältaren 4 och Hagfors 2:161 ägs av Hagfors kommun och fastigheterna Smältaren 1 och Smältaren 2 ägs av Hagforshem AB.

Tidigare planer

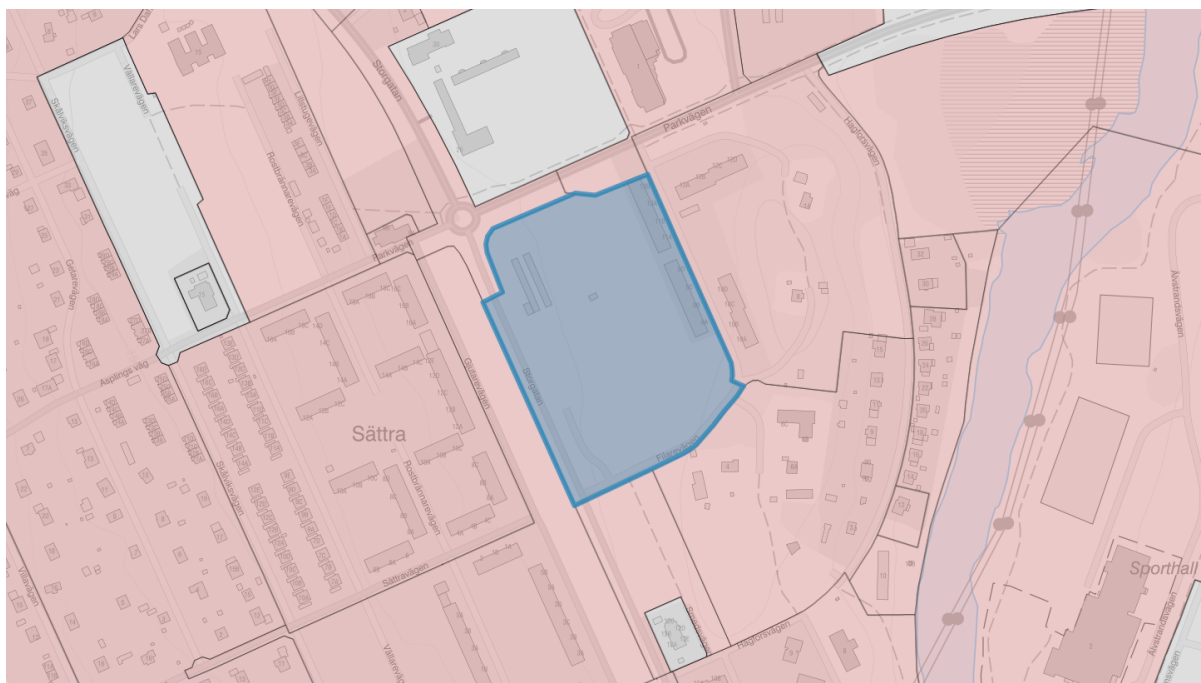
Översiktsplan

I Hagfors översiktsplan 2000, antagen 2002-02-26, anges att Hagfors kommun ska verka för att skapa ett attraktivt utbud av bostäder och etableringsmöjligheter. Detaljplanen bedöms vara förenlig med översiktsplanens intentioner.

De föreslagna användningarna överensstämmer i det stora hela med den fördjupade översiktsplanen för Hagfors stad, laga kraft 1998-03-20.

Detaljplan

Planområdet omfattas av en detaljplan; P 1783-P03/46.

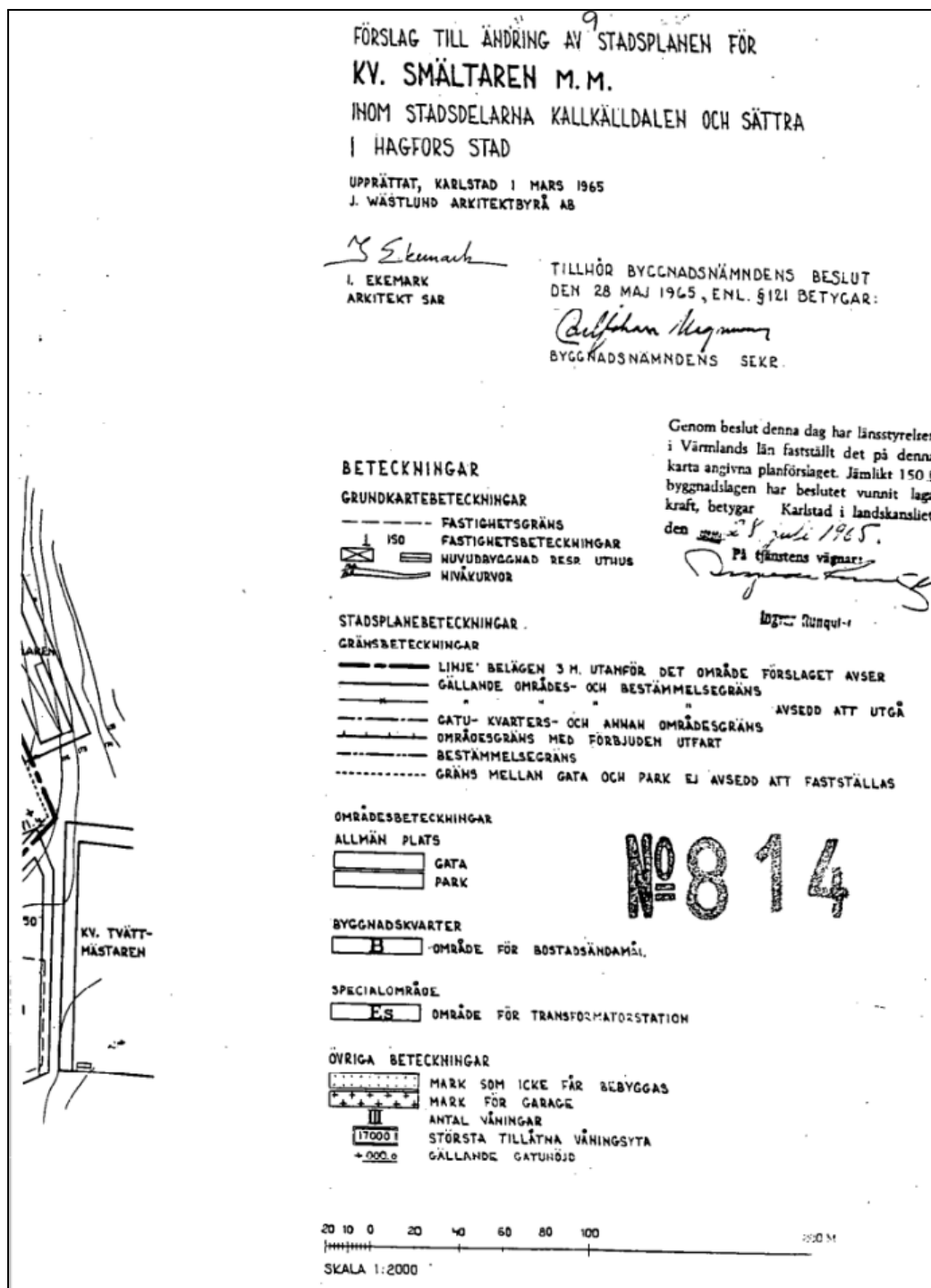

Karta 2: Gällande detaljplan, markerat med blått.

Området Kv. Smältaren omfattas idag av gällande stadsplan P 1783-P03/46 "Förslag till ändring av stadsplan för Kv. Smältaren m.m. inom stadsdelarna Kallkälldalen och Sättra i Hagfors Stad". Planen vann laga kraft 1965-07-28. Genomförandetiden har gått ut.

Den gällande planen anger användning för [B] för bostadsändamål och specialområde [Es] för transformatorstation och därmed samhörigt ändamål. Inom [B] får byggnader i högst III våningar uppföras till högsta höjd 10.8 meter och den sammanlagda våningsytan får uppgå till högst 17 000 kvadratmeter. Inom korsmark får endast garage uppföras till högsta höjd 3.0 meter. Prickmark som ej får bebyggas finns utlagd mot Storgatan, Filarevägen och Parkvägen. Förbud mot utfart har införts mot Storgatan.

Planförslaget följer gällande planområdesgräns. Gällande stadsplan P 1783-P03/46 kommer att ersättas helt i samband med ny planläggning.

Karta 3: Utdrag ur gällande detaljplan

Platsens förutsättningar

Kv. Smältaren utgör sedan tidigare en fullt fungerande länk i stadens bebyggelsemiljö som delvis blivit riven men som fortfarande har möjligheter att bli förtätad. Kvarteret har goda förutsättningar med redan utbyggd infrastruktur, närhet till samhällsservice och god tillgänglighet till grönytor med natur och park. Det är bl.a. nära till den vackra Blinkenbergsparken där aktiviteter anordnas för allmänheten. I området finns anslutningspunkter till det kommunala ledningsnätet. I närheten finns livsmedelsbutiker och restauranger. De bostadshus som fanns tidigare i kvarteret Smältaren bildade tillsammans med de befintliga husen en gårdsmiljö. Idag finns gräsbevuxna kullar som anlagts av rivningsmassor. Trafik- och bullersituationen behöver undersökas närmare i samband med planarbetet.

Nordväst om kvarteret finns en rondell. Vägarna Parkvägen och Storgatan intill planområdet saknar rekommenderad led för farligt gods. Sådana transporter sker främst på Dalavägen och riksväg 62. Det finns industriområden inom tätorten, dessa områden bedöms inte medföra transporter av farligt gods på Parkvägen eller Storgatan. Man kan inte helt utesluta förekomst av tung fordonstrafik på både Parkvägen och Storgatan. Inom ramen för planarbetet ska risker för människors hälsa och säkerhet som kan uppkomma i samband med olyckor undersökas närmare. Sådana risker måste elimineras, åtgärdas och förebyggas.

I övrigt påverkas kv. Smältaren m.fl. av trafikbuller och föroreningar från trafiken på Storgatan och Parkvägen. Planförslaget kommer att behöva utarbetas med hänsyn till gällande miljökvalitetsnormer avseende föroreningsnivåer och störningsnivåer från trafiken. Åtgärder som minskar störningar från trafikbuller ska redovisas i planförslaget och kommer att styra placeringen och utformningen av de nya bostadshusen och den utvändiga miljön.

Hagfors kommuns bedömning är att området fortsatt är lämpligt för stadsmiljöbebyggelse och i synnerhet för särskilt boende (SÄBO) och bostadshus. Kv. Smältaren bedöms vara både lämpligt och möjlig att förtäta. Planering och disposition bör anpassas till de befintliga flerbostadshusen så att en god helhetsverkan i bebyggelsemiljön erhålls.

Figur 1: Illustration på särskilt boende (SÄBO) inom planområdet.

Riksintressen

Detaljplanen omfattas inte av något riksintresse för kulturmiljövård, naturvård och friluftsliv enligt Miljöbalken kap 3 och kap 4. Planområdet ligger cirka 4 kilometer (fågelväg) från riksintressena.

Hagfors omfattas av riksintresse för Försvarsmakten avseende lågflygningsområde med påverkansområde enligt 3kap 9§ 1:a stycket MB.

Kulturmiljö

Länsstyrelsen har i sitt *Kulturmiljöprogrammet Hagfors*¹ från 2007 uppmärksammat Hagfors bruksort som en kulturhistoriskt värdefull miljö. Hagfors utgör en av länets yngsta bruksorter med en drygt hundraårig historia kopplad till järnhanteringen. När Uddeholmsbolaget 1873 påbörjade anläggandet av ett helt nytt järnverk för götstålsproduktion fanns vid Hagforsen vid Uvån enbart några spridda gårdar, torp och sätrar. Kring verksbyggnaderna har successivt ett allt mer stadsliknande samhälle som tillika är centralort för den omgivande landsbygden. Järnverket har alltsedan tillkomsten dominerat näringslivet och starkt präglat olika

¹ Kulturmiljöprogrammet Hagfors, 2007. Länsstyrelsen Värmland.
https://ext-dokument.lansstyrelsen.se/Varmland/Dokumentarkiv/Kulturmiljo/Kulturmiljoprogrammet/209_hagfors.pdf

samhällsfunktioner. Parallellt med att bolaget uppfört industribyggnader har man i enlighet med gamla brukstraditioner också svarat för all planering och byggnation av bostäder, skolor, kyrka, vägar och järnvägar.

De första arbetarbostäderna uppfördes vid Blinkenberg 1873-1895, därefter bebyggdes Gärdet 1895-1906 och Sättrastrand 1909-1930. Till det sistnämnda förlades också flertalet tjänstemannabostäder. Från 1920- och 1930-talen har i allt större utsträckning mark upplåtits för egnahemsbebyggelse som vid stadsdelarna Björkliden, Hagälven, Dalkarlstorp, Kallkälldalen, Björnängen och Stjärnsnäs.

Det kulturhistoriska värdet ligger dels i helheten och samspelet mellan olika bebyggelseområden, dels i befintlig bebyggelses utformning, utförande, materialval och färgsättning.

Fornminnen

Planområdet ligger cirka 650 meter från en fornlämning, fornlämningen är en minnessten av järn. Fornminnet bedöms inte påverkas negativt.

Skyddade arter och miljö

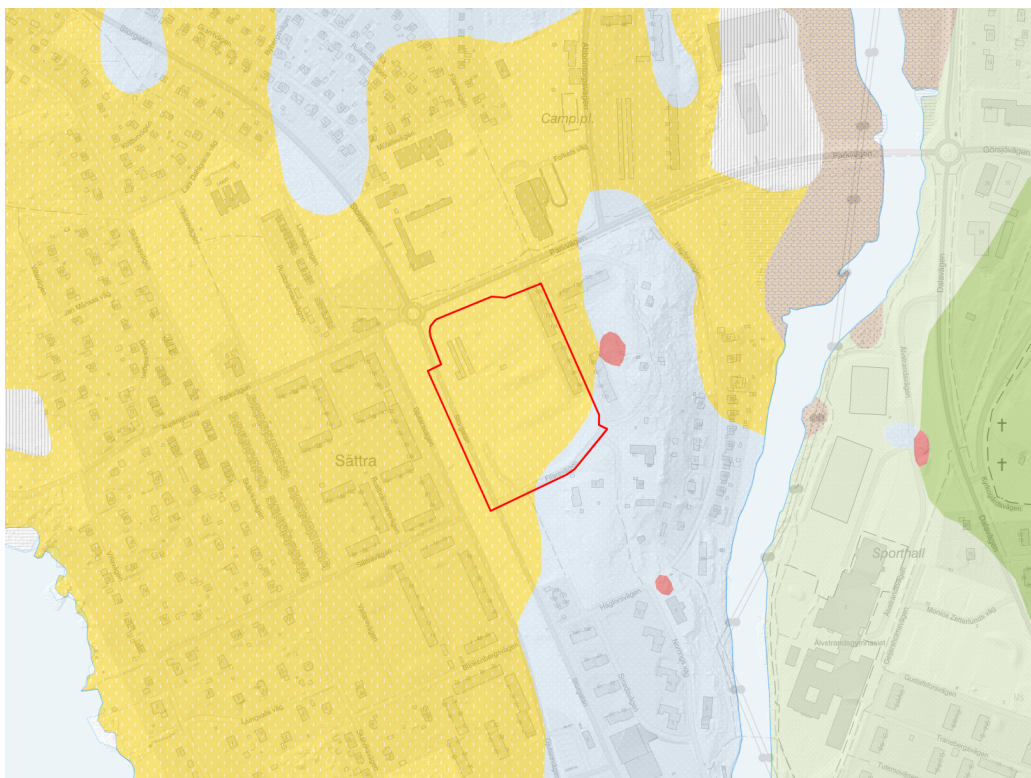
Enligt artdatabanken har det förekommit sex verifierade fynd i anslutning till planområdet. Dessa är arterna Svart rödstjärt (NT), Slaguggla (NT) och Rosenfink (NT).

Planområdet består i huvudsak av gräsbeklädda ytor och används i huvudsak som parkyta. Inom planområdet förekommer allé. En allé omfattas av det generella biotopskyddet (enligt Miljöbalkens 7 kap.). Inom planområdet finns även andra eventuellt skyddsvärda träd.

Geologi

Ingen del av planområdet ligger inom riskzon för skred eller ras.

Inom området har ett flertal byggnader stått genom åren som nu är rivna. Enligt uppgift har vissa av dessa byggnader utförts med källare och rivningsrester/husgrunder har lämnats på platsen. Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) jordartskarta består planområdet av glacial silt och sandig morän, se karta nedan. Jorddjupet uppskattas mellan 5-30 meter inom planområdet.

Karta 5: Jordartskarta med skala 1:2500. Gult: Glacial silt. Blått: Sandig morän. Planområdet markeras ungefärligt med rött. Källa SGU.

På uppdrag av Hagfors Kommun har Ramboll Sweden AB år 2019, utfört en geoteknisk undersökning. Undersökningen visar att marken varierar i nivå mellan ca +164,5 till +167,7 i genomförda undersökningspunkter. Marken sluttar åt sydväst. Marken inom området består överst av ett tunt organiskt jordlager eller fyllningslager ovan morän. Ett osammanhängande silt och finsandlager har även påträffats inom området som kan förväntas vara ovan det naturliga moränlagret. Fyllningslagrets mäktighet och sammansättning varierar inom området från grövre fraktioner med stort innehåll av grus och sten till finjordar (huvudsakligen sand och silt) med mycket lös karaktär. Rivningsrester har ej återfunnits i de upptagna jordproverna men antas kunna återfinnas i läge på de rivna byggnaderna där även fyllnadsjordens mäktighet antas vara som mest omfattande.

Radonmätning har utförts i området. Radonvärden i jorden uppmättes till mellan 4,2 – 75,6 kBq/m³, vilket gör att marken skall klassas som högradonmark. Rester av blåbetong kan förekomma inom området medför även detta att radonhalterna kan vara högre i områden nära de rivna byggnaderna.

Grundvatten har uppmätts på +163,5 i installerat grundvattenrör, vilket motsvarar till 1,1 m under markytan. Grundvattennivåer varierar beroende på årstid och aktuella nederbörds mängder.

Strandskydd

Närmaste vattenområde är 200 meter från planområdet. Detaljplanen berörs inte av något strandskydd och kommer inte påverka strandskyddets vara eller inte vara.

Buller och trafik

Planområdet påverkas av buller från trafik. Utanför planområdet går trafik från Storgatan och Parkvägen samt lokalgator. En bullerutredning ska tas fram inför samråd och ligga till grund för placeringen av ny bebyggelse samt föreslå åtgärder för att klara gällande riktvärden angående buller.

Farligt gods

Inom planområdet och/eller i anslutning till planområdet finns inga rekommenderade vägar för transport av farligt gods. Närmaste rekommenderad väg för transport av farligt gods är Dalavägen cirka 400-500 meter bort från planområdet (fågelväg).

Detaljplanens påverkan

Planförslaget innebär att ge planstöd för utveckling för särskilt boende och att bekräfta förhållanden för befintliga och nya byggnader för bostäder. Viktigt inom ramen för detaljplanen är bland annat att bidra till skapandet av en god helhetsverkan inom tätorten. Planförslaget bidrar till att utvidga användningsmöjligheten för området i centrala Hagfors, detaljplanen ska bidra till en levande tätort med bestämmelser som är hållbara och flexibla, som därmed står sig över tid.

Riksintressen

Bevarande av och tillgänglighet till de riksintressena:

Riksintresse för naturvård bedöms inte påverkas negativt.

Riksintresse för kulturmiljö bedöms inte påverkas negativt.

Riksintresse för friluftsliv bedöms inte påverkas negativt.

Riksintresse för Försvarmakten avseende lågflygningsområde med påverkansområde bedöms inte påverkas negativt.

Kulturmiljö

Det kulturhistoriska värdet bedöms inte påverkas negativt. Ny bebyggelse bör ta hänsyn utifrån platsens karaktär för att gynna god helhetsverkan och bevarandet av kulturmiljön.

Skyddade arter och miljö

Detaljplanen bedöms inte kräva dispens från artskyddsförordningen.

Omfattningen av naturmiljön och grönområdet kommer att minska när mark tas i anspråk för ny bebyggelse. De olika typerna av bostäderna i planförslaget lokaliseras inom grönområdet på det som idag är grönytor, parkyta och parkering. Den föreslagna placeringen av byggnader ska utgå från planområdets geografiska förutsättningar för att begränsa ingrepp på naturmiljö och träden i så stor utsträckning som möjligt. Detta ska tas till hänsyn i projekteringen.

Påverkan på naturmiljön kommer att hanteras i planarbetet, en naturvärdesinventering kommer att upprättas inför samråd. Avstämning och dialog med Länsstyrelsen kommer hållas i samband med planarbetet.

Geologi

Ett genomförande av planförslaget bedöms inte påverka de geotekniska förutsättningarna i området. Utredningen rekommenderar att ytterligare geotekniska utredningar genomförs i projektering för planerad konstruktion. Detta eftersom det eventuellt finns föroreningar och rivningsmassor i marken som kommer behöva utredas inför bygglovsprövning.

Undersökningarna bör fokusera på att ta fram detaljerade materialparametrar på jorden.

Topografin för planområdet kommer att förändras vid byggnation då marken kommer att planas ut. En plattare mark är fördelaktigt för att lättare tillgänglighetsanpassa.

En kompletterande miljöundersökning bör utföras innan genomförande för att bedöma markens föroreningshalter för att avgöra behovet av eventuella saneringsåtgärder. Då marken klassas som högradonmark och rester av blåbetong (som bla avger radon) kan finnas inom området, skall grunden utföras som radonsäker. Då grundvattnet är högt och jorden är mycket flytbenägen krävs det sannolik grundvattensänkning vid djupare schaktarbeten för t.ex. ledningsgravar och eventuella saneringsarbeten.

Baserat på rådande topografi, jordlagerföljd och planerad byggnation bedöms totalstabiliteten för området vara godkänd.

Dagvatten

Planförslaget föreslår nytt särskilt boende och nya bostäder på ytor som idag är obebyggda. En del av området är idag bebyggt med två flerbostadshus. Den obebyggda marken kan anses ha en god genomsläpplighet eftersom de till största delen består av grönytor. I och med att ytterligare ytor inom planområdet kommer att bebyggas eller hårdgöras kommer ytavrinningen inom området att förändras. Målsättningen med planeringen av de nya bostäderna är att, om möjligt, ta hand om dagvatten inom de egna fastigheterna. Inom planområdet finns olika mindre träduppsättningar och alléer. Att lämna kvar och bevara de befintliga träden är, utöver de estetiska skälen, gynnsamt för buller, biologisk mångfald, värmereglering, föroreningar och dagvattenhantering.

Så långt som möjligt ska naturmark och befintliga träd bevaras. Den skada som exploateringen medför på naturmiljön bedöms kunna kompenseras genom olika åtgärder såsom att kommunen ersätter de träd som tas ned. En dagvattenutredning ska tas fram för att peka ut områden där dagvatten kan tas om hand lokalt samt ge förslag till åtgärder i förmån för dagvattenhantering.

Detaljplanens karaktär

Planförslaget innebär möjlighet till framtida utveckling och att bygga centrum- och pendlingsnära bebyggelse. Planområdets utformning ska ta hänsyn till platsens förutsättningar. Lämplig utformning och placering av ny bebyggelse ska stå i relation till omgivningen.

De sakfrågor som bedöms kräva särskild utredning eller fördjupning inom ramen för planarbetet är:

Trafikbuller

Dagvatten

Naturvärden

Detaljplanen handläggs med standardförfarande.

Ställningstagande

Undersökningen visar att ingen strategisk miljöbedömning eller miljökonsekvensbeskrivning behöver upprättas för planområdet då planens konsekvenser inte antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Hagfors kommun fattar därmed beslut om att en strategisk miljöbedömning inte krävs för aktuell detaljplan.

2025-03-17

Felicia Styffe

Samhällsplanerare

Hagfors kommun